

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 78/2026-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária Juristi s.r.o., Rázusova 49, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/180/2023 zo 17. decembra 2024 takto

rozhodol:

- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
- Návrhu na odklad vykonateľnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav a argumentácia sťažovateľky

1. Ústavnému súdu bola 11. apríla 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka požaduje zrušenie napadnutého rozsudku, vrátenie veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznanie finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania a navrhuje tiež, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

2. Sťažovateľka uzatvorila 1. septembra 2001 so spoločnosťou FUTURUM, spoločnosť s ručením obmedzeným (ďalej len „prenajímateľ“), zmluvu o nájme nebytových priestorov, podľa ktorej boli sťažovateľke ako nájomníčke dané do užívania nebytové priestory v objekte OC FUTURUM. Predmet užívania sa neskôr niekoľkými dodatkami menil, pričom vždy bolo uvedené, na akom poschodí sa priestory nachádzajú a akú majú výmeru (bez označenia konkrétneho priestoru, pozn.). Podľa výmery bolo potom vždy určené aj nájomné.

3. K poslednej zmene rozlohy na 36 m² došlo v čase prebiehajúcej rekonštrukcie, pričom sťažovateľka v priebehu konania tvrdila, že náhradné priestory mali v skutočnosti výmeru len 15 m².

4. Z dôvodu neuhradenia nájomného podal prenajímateľ žalobu, ktorou vymáhal od sťažovateľky nedoplatok na nájomnom za november a december 2008, máj 2009, august 2009 až apríl 2010. Tiež požadoval úhradu nedoplatku z vyúčtovania služieb, poskytnutie ktorých je spojené s užívaním nebytových priestorov (teplo, elektrina, voda) za rok 2008, a nedoplatok na zálohových platbách služieb za február 2009 až apríl 2010.

5. O žalobe prenajímateľa rozhodol Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 20C/47/2011 z 19. augusta 2021 tak, že sťažovateľku zaviazal na zaplatenie 2 486,17 eur (výrok I), v časti o zaplatenie 1 734,03 eur a v časti úrokov z omeškania konanie zastavil (výrok II), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III) a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14 % (výrok IV). Okresný súd v prvom rade vyhodnotil, že uzatvorená zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom, a to z dôvodu neurčitosti. Z dokazovania totiž vyplynulo, že na jednom poschodí boli priestory s výmerou približne 150 m², a preto uvedenie výlučne poschodia a výmery bez akejkoľvek ďalšej identifikácie priestoru nepostačovalo na to, aby bolo možné konštatovať, že predmet nájmu bol vymedzený určito a jednoznačne. S ohľadom na neplatnosť zmluvy potom súd vyhodnotil, že na strane sťažovateľky došlo k bezdôvodnému obohateniu, a to za obdobie, počas ktorého užívala priestory prenajímateľa bez poskytnutia finančnej náhrady.

6. Sťažovateľka v priebehu konania namietala časť uplatneného nároku v období od augusta 2009 (t. j. obdobie rekonštrukcie, pozn.), keď mala mať poskytnuté iba priestory s výmerou 15 m². Namietala tiež správnosť vyúčtovania služieb poskytovaných za rok 2008, pretože v tejto časti prenajímateľ podľa jej názoru neunesol dôkazné bremeno. Na to reagoval v konaní prenajímateľ, ktorý čiastočne vzal žalobu späť (prepočítal požadovaný nárok na rozlohu 15 m²). Súd v tejto časti poukázal na to, že okrem zníženia výmery ale došlo aj k zhoršeniu kvality poskytovaných priestorov, a preto nemožno vychádzať z rovnakej sumy – sumu náhrady preto primerane znížil.

7. Ďalej súd poukázal na neunesenie dôkazného bremena v časti úhrad za poskytnuté služby v období od augusta 2009 do apríla 2010. Síce nie je podľa súdu sporné, že sťažovateľka nejaké priestory užívala, a teda spotrebovala „nejaké“ služby, avšak náhradu nemožno priznať odhadom. Prenajímateľ má totiž nárok na náhradu v takom rozsahu, v akom bola služba sťažovateľke reálne poskytnutá a vo výške zodpovedajúcej rovnocenným službám v danom mieste a čase, a túto nepreukázal.

8. O podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5Co/10/2022 z 31. januára 2023 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu v prvom, druhom a štvrtom výroku a odmietol odvolanie proti výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol (tretí výrok) (pretože týmto výrokom rozhodol súd v jej prospech, pozn.). Prenajímateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Sťažovateľka namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a nedostatočné zistenie skutkového stavu, čo však odvolací súd nepovažoval za dôvodné námietky. V odvolacom konaní predložila nové dôkazy, na ktoré ale odvolací súd neprihliadal, pretože ich neuplatnila včas a nejde o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré nastali po vyhlásení prvostupňového rozhodnutia. Napokon sťažovateľka namietala

nedostatok pasívnej legitímácie, keď podľa nej nie je zrejmé, kto bol žalovaným subjektom, keďže bola v rozsudku identifikovaná aj IČO-m aj rodným číslom. Podľa odvolacieho súdu však Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nerozlišuje medzi fyzickou osobou podnikateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom, a preto ani identifikácia oboma spôsobmi nespôsobila vadu konania (a nebolo to pre vec podstatné).

9. Sťažovateľka podala následne dovolanie podľa § 420 písm. e) a f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Najvyšší súd dovolanie týkajúce sa výroku I zamietol, výroku II odmietol a prenajímateľovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. V napadnutom rozsudku konštatoval, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu (tieto aj ďalej konkretizoval), a jeho postup nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP sťažovateľka neuviedla žiadnu argumentáciu, ktorou by odôvodnila, prečo je dovolanie v tomto smere prípustné. Podľa dovolacieho súdu nie je vadou, ak sú v rozsudku uvedené oba údaje – IČO aj rodné číslo. Napokon konštatoval, že sťažovateľka v dovolaní neuviedla žiadnu právnu otázku, od ktorej posúdenia malo závisieť rozhodnutie vo veci a ktorú mal odvolací súd nesprávne posúdiť. Dovolanie bolo podané aj vo vzťahu k výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, avšak v tejto časti najvyšší súd dovolanie vyhodnotil ako podané neoprávnenou osobou a dovolanie odmietol.

10. Podľa sťažovateľky je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu povrchným rozhodnutím, v ktorom sa dovolací súd nevysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi. Namietala aj dĺžku samotného konania, ktoré trvalo viac ako 14 rokov (od roku 2011, pozn.).

II.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka nepreskúmateľnosti dovolacieho rozhodnutia, ktorý sa podľa sťažovateľky nevysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi. Ústavný súd však zdôrazňuje, že iba poukaz na to, že sa najvyšší súd nevysporiadal so všetkou argumentáciou sťažovateľky, je zrejme nepostačujúci – pokiaľ samotná sťažovateľka (riadne právne zastúpená) nedokáže identifikovať, s čím konkrétne sa najvyšší súd nevysporiadal, potom nie je úlohou ani povinnosťou ústavného súdu hľadať pochybenia na strane najvyššieho súdu. V tomto smere možno z ústavnej sťažnosti identifikovať iba jednu špecifickú námietku, a to, že sa najvyšší súd podľa sťažovateľky nevysporiadal s jej námietkou nedostatku vecnej legitímácie. Túto námietku preto ústavný súd posúdil vo svetle možnej nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku.

12. Sťažovateľka v podanom dovolaní namietala, že nebolo zrejmé, kto je žalovanou osobou, keďže bola označená IČO-m aj rodným číslom. K tejto jej námietke sa najvyšší súd vyjadril (podľa názoru ústavného súdu logicky, právne správne a dostatočne dôkladne) v bode 13.2 napadnutého rozsudku, keď poukázal na § 133 ods. 1 CSP, ktorý upravuje označenie fyzickej osoby v žalobe, čo platí pre fyzické osoby podnikateľov, ako aj nepodnikateľov. Vysvetlil, že ak žalobca nedisponuje dátumom narodenia, ako alternatívny údaj postačuje aj IČO, nie je však v rozpore so žiadnym ustanovením CSP, ak sú uvedené oba údaje. Ústavný súd navyše dodáva, že nebolo v spore potrebné rozlišovať, či sťažovateľka bola žalovaná ako podnikateľ alebo nepodnikateľ, a pokiaľ sťažovateľka poukazuje na to, že je to podstatné pri určení výšky úrokov z omeškania, tieto neboli vôbec priznané.

13. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľkou označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ústavnú sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. Podľa stabilizovanej a konštantnej judikatúry ústavného súdu ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo. Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 55/02, I. ÚS 226/08). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

15. Napokon, pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a čl. 14 dohovoru, ústavný súd uvádza, že v ústavnej sťažnosti absentuje ústavnoprávna argumentácia, z ktorej by bolo možné vychádzať pre účely posúdenia tejto jej námietky. Z uvedeného dôvodu bola ústavná sťažnosť v tejto časti odmietnutá pre nesplnenie náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky ako celku ústavný súd nemohol vyhovieť jej návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde) vyplýva, že pozitívne rozhodnutie implicitne prichádza do úvahy len vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu